

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz.1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Nazwa produktu: NDO – AL 14/103H – CIP

Numer produktu: 948

Zastosowanie: Silnie alkaliczny środek czyszczący

Producent: NorDen Olje AS
Box 29,
9560 Hadsund, Dania
Tel. 98 57 11 88
Fax. 98 57 26 44

Dystrybutor: NORDEN Sp. z o.o.
ul. Półnoki 23, 30 – 740 Kraków
Tel. 012 658 48 70, fax. 012 658 53 14
norden@post.pl

Telefon alarmowy: 012 658 48 70 – godz. 8.00 – 16.00
0691 71 22 90

+ 48 58 349 28 31, + 48 12 646 87 06, + 48 61 848 10 11, + 48 22 619 66 54 wew. 1240
Ośrodki, Centra i Biura Informacji Toksykologicznej odpowiedzialne za kontrolę zatruc produktami biobójczymi.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat żrący.

ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA CZŁOWIEKA

Powoduje poważne oparzenia.

ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Preparat nie zawiera składników niebezpiecznych dla środowiska.

ZAGROŻENIA FIZYCZNE/CHEMICZNE

We właściwym stosowaniu nie stwarza dodatkowych zagrożeń fizycznych i chemicznych. Reaguje z metalami z wydzieleniem wodoru, w wyniku czego mogą tworzyć się mieszaniny wybuchowe z powietrzem. W wyniku działania podwyższonej temperatury (ogrzanie, nasłonecznienie) pojemnik może ulec gwałtownemu rozszczelnieniu z wydzieleniem szkodliwych dla zdrowia gazów i aerozoli.

3. SKŁAD/INFORMACJE O SKŁADNIKACH

Niebezpieczne składniki niebezpieczne:

Nazwa / rodzaj związku	Nr CAS	Nr WE	Zawartość %	Klasyfikacja	
				symbole	zwroty
Wodorotlenek potasu	1310-58-3	215-181-3	15 - 30	C, Xn	R-35, R-22
Wodorotlenek sodu	1310-73-2	215-185-5	5 - 15	C	R-35
Sól tetrasodowa kwasu etylenodiaminotetraoctowego	64-02-8	200-573-9	5 - 15	Xi	R-36/37/38

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz.1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

4. PIERWSZA POMOC**W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ**

Należy zdjąć zanieczyszczone ubranie, umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem, spłukać dokładnie wodą, w przypadku pojawienia się podrażnienia, pęcherzy, rumieni, skontaktować się z lekarzem. Ewentualne rany oparzeniowe opatrzyć jałowym opatrunkiem.

W PRZYPADKU KONTAKTU Z OCZAMI

Przepłukać oczy przez kilka minut (ok. 15) dużą ilością wody, trzymając powieki szeroko rozwarte. Unikać silnego strumienia, ze względu na niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, natychmiast skontaktować się z lekarzem

NARAŻENIE INHALACYJNE

W razie zawrotów głowy lub nudności wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, w razie braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

W PRZYPADKU POŁKNIECIA

Nie wywoływać wymiotów, podać do wypicia dużą ilość wody. W celu zubożenia można podać mleko, białko jaj kurzych, sok z cytryny lub 5% roztwór kwasu octowego. Natychmiast skontaktować się z lekarzem.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU**PODSTAWOWE ZASADY POSTĘPOWANIA**

Preparat trudnopalny. W wyniku działania podwyższonej temperatury pojemnik może ulec rozszczelnieniu z wydzieleniem się szkodliwych gazów. Pojemniki znajdujące się w strefie pożaru chłodzić rozproszonym strumieniem wody, o ile jest to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia. Nie należy przebywać w strefie pożaru bez odpowiedniego ubrania odpornego na działanie chemikaliów oraz aparatu do oddychania z niezależnym obiegiem powietrza. Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

ZALECANE ŚRODKI GAŚNICZE

Piana alkoholoodporna lub suche proszki gaśnicze, dwutlenek węgla (gaśnica śniegowa), piasek lub ziemia, mgła wodna. Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE

Silny strumień wody, unikać stosowania halonów, aby nie skażać środowiska.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: w przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii.

INDYWIDUALNE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Zadbać o wystarczające wietrzenie, stosować rękawice ochronne z kauczuku butylowego, gumy nitylowej lub neoprenu, stosować kauczukowe obuwie ochronne oraz ubranie ochronne, stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz w przypadku możliwości rozchlapywania produktu.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych poprzez tworzenie barier z materiałów wiążących ciecz (piasek, ziemia), poinformować władze lokalne w przypadku niemożności zapewnienia ochrony.

METODY USUWANIA ZANIECZYSZCZEŃ

Usuwać poprzez zebranie na odpowiednim materiale absorpcyjnym wiążącym ciecz (piasek, ziemia okrzemkowa, trociny, materiał wiążący uniwersalny). Zebrać zanieczyszczony materiał do odpowiednio oznakowanych pojemników w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Punkt 13 karty.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE**POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM**

Stosować lokalne systemy wentylacji wyciągowej w przypadku ryzyka wdychania par, mgieł lub aerozoli produktu. Unikać kontaktu z oczami. Unikać kontaktu ze skórą. Unikać rozlewania. Unikać wdychania oparów. Unikać kontaktu z innymi preparatami i substancjami chemicznymi. Do wszystkich specyficznych rekomendacji kontrolowania

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz. 1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

zagrożeń przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na stanowisku pracy w celu ustalenia środków zaradczych właściwych dla konkretnych warunków pracy.

MAGAZYNOWANIE

Przechowywać w chłodnym (temperatura przechowywania od 0°C do 30°C), suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu w prawidłowo oznakowanym szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku. Przechowywać w oznakowanych zamkniętych pomieszczeniach przystosowanych do magazynowania cieczy żrących. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła, gorących powierzchni i otwartego ognia. Przechowywać z dala od silnych kwasów.

8. KONTROLA NARAŻEŃ I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z dnia 29 listopada 2002 r. (Dz.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).

W preparacie występują następujące składniki dla których obowiązują normy ekspozycji.

Nazwa /rodzaj związku	NDS	NDSch	NDSP
	mg/m ³		
Wodorotlenek sodu	0,5	1	-
Wodorotlenek potasu	0,5	1	-

Działania organizacyjne (techniczne): niezbędne jest stosowanie wentylacji miejscowej wywiewnej, usuwającej ewentualne pary roztworu preparatu z miejsca emisji oraz wentylacji ogólnej pomieszczenia. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Ochrona indywidualna: używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów wykonanych z kauczuku butylowego (grubość $\geq 0,36$ mm, czas przejścia > 480 min.), gumy nitylowej (grubość $\geq 0,38$ mm, czas przejścia > 480 min.), neoprenu (grubość $\geq 0,65$ mm, czas przejścia > 240 min). Nie stosować rękawic wykonanych z naturalnego lateksu. W przypadku możliwości rozchłapywania produktu stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz. Unikać wdychania par produktu. W razie potrzeby stosować ochronę dróg oddechowych. Ubranie ochronne i bieliznę roboczą prac regularnie.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości i różnic wynikających z różnic producentów. Jeśli produkt jest przygotowany z różnych substancji, odporność materiału, z którego są rękawice nie może być określona od razu a dopiero po przeprowadzeniu testów.

Czas penetracji preparatu w materiale, z którego są wykonane rękawice:

Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Ochrona oczu: zaleca się stosowanie okularów ochronnych przy przelewaniu preparatu

W sytuacji awaryjnej stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony: odzież gazoszczelną powlekaną materiałami niegumowymi (neopren), z izolującym sprzętem ochrony układu oddechowego (aparat powietrzny butlowy lub węzowy).

Działania organizacyjne mające na celu kontrolę narażenia środowiska

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się w środowisku i przedostania się do kanalizacji i cieków wodnych.

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz.1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

DANE OGÓLNE	
Wygląd	Ciecz
Kolor	Barwa garbnikowa
Zapach	Słaby zapach
DANE TECHNICZNE	
Punkt topnienia / zakres topnienia	Nie ustalono
Punkt wrzenia / zakres wrzenia	ok. 100°C
Temperatura zapłonu	Nie dotyczy
Samozapłon	Nie ulega samozapłonowi
Niebezpieczeństwo eksplozji	Nie dotyczy
Gęstość (20°C)	1,26-1,28 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie	Całkowita
pH preparatu 5% (20°C)	12,5
pH preparatu stężonego (20°C)	14

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ**Stabilność:**

Produkt stabilny w normalnych warunkach. Unikać wysokiej temperatury, otwartego ognia gorących powierzchni.

Materiały i warunki, których należy unikać :

Unikać kontaktu z silnymi kwasami, metalami – cynk, cyna, aluminium. Nie dopuszczać do zamrożenia

Niebezpieczne produkty rozkładu:

W wyniku podwyższonej temperatury pojemniki mogą ulec gwałtownemu rozszczelnieniu z wydzieleniem się szkodliwych gazów. W trakcie spalania wydzielają się tlenek i ditlenek węgla.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE**SKUTKI TOKSYCZNEGO DZIAŁANIA NA ZDROWIE CZŁOWIEKA**

Nie przeprowadzono szczegółowych badań preparatu. Ze względu na zawarte składniki preparat jest niebezpieczny dla zdrowia ludzi. Preparat żrący, powoduje oparzenia.

DROGI NARAŻENIA I OBJAWY NARAŻENIA BEZPOŚREDNIE I OPÓŹNIONE

Układ oddechowy. Przy wdychaniu dużych bezpośrednich stężeń mogą pojawić się podrażnienia błon śluzowych układu oddechowego, kaszel, bóle głowy. Podrażnienie gardła, problemy z właściwym oddychaniem.

Przewód pokarmowy. Spożycie preparatu wywołuje poparzenia chemiczne jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego, może prowadzić do perforacji przełyku lub żołądka po absorpcji może wywołać bóle brzucha, zawroty głowy. Zatrucie ostre może prowadzić do niewydolności wątroby i nerek.

Kontakt z oczami. Może powodować poparzenia chemiczne śluzówki, zaczerwienienie i oparzenie rogówki wraz z trwałym, nieodwracalnym uszkodzeniem.

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz. 1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

Kontakt ze skórą. Preparat powoduje poparzenia chemiczne skóry – pojawia się zaczerwienieni, obrzęk, rumienie, bąble, rany poparzeniowe.

OBJAWY ZATRUCIA PRZEWLEKŁEGO

Powtarzające się lub długotrwałe narażenie może być przyczynom zapalenia skóry, zmian zanikowych błon śluzowych górnych dróg oddechowych..

Dane literaturowe toksyczności składników:

Wodorotlenek sodu LD50 (królik, doustnie) – 500 mg/kg, LD50 (mysz) – 40 mg/kg
Wodorotlenek potasu LD50 szczur 273 mg/kg

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Szczegółowe badania nad działaniem preparatu na środowisko nie były prowadzone. Ze względu na składniki preparat nie działa szkodliwie na środowisko.

EKOTOKSYCZNOŚĆ

Wodorotlenek sodu

Toksyczność dla ryb: LC50 45,5 mg/l/96h (Onchorhynchus mykiss),
LC50 99 mg/l/48h (Limnea macrochirus)

Toksyczność dla dafni: EU50 76 mg/l/24h (Daphnia magna)

Wodorotlenek potasu

Toksyczność dla ryb : Poecilia reticulata (gupik) - LC50: 165 mg/l/ 24 h

TRWAŁOŚĆ I ZDOLNOŚĆ DO ROZKŁADU

Preparat rozpuszczalny w wodzie, biodegradowalny. Zabezpieczyć przed przedostaniem się do wód gruntowych, zbiorników wodnych oraz kanalizacji.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Utylizacją odpadów i opakowań jednorazowych powinny się zająć wyspecjalizowane firmy, sposób utylizacji odpadów należy uzgodnić z właściwymi terenowo wydziałem ochrony środowiska.

Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach UN 1719 gr. pakowania II, nalepka ostrzegawcza 8.

Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Puste, opróżnione opakowania należy poddać utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami lub dostarczyć na odpowiednie wysypisko śmieci.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).

Kody odpadów :

20 01 15 – alkalia

15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych, 15 01 04 – opakowania z metalu

Przepisy wspólnotowe w sprawie odpadów:

Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE**TRANSPORT DROGOWY****ADR**

Nr UN	1719
Klasa	8
Grupa pakowania	II
Ilości ograniczone	LQ22
Kod klasyfikacyjny	C5
Nazwa przewozowa	ciecz żrąca, zasadowa, nieorganiczna I.N.O
Numer zagrożenia	80
Naklejka ostrzegawcza	8

Przestrzegać przepisów zawartych w RID, IMDG, IATA – dla transportu kolejowego, morskiego, lotniczego.

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz. 1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**OZNAKOWANIE PREPARATU ZAWIERA**

Dane dotyczące: producenta, importera lub dystrybutora – pkt. 1 karty
Nazwę produktu: NDO – AL 14 – 103H – CIP
Przeznaczenie: silnie alkaliczny środek czyszczący
Składniki niebezpieczne: wodorotlenek potasu, wodorotlenek sodu

Oznakowanie:

Symbole zagrożenia:

C – preparat żrący

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:**R – 35** – powoduje poważne oparzenia**Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:****S – 1 / 2** – przechowywać pod zamknięciem, chronić przed dziećmi.**S – 24/25** – unikać zanieczyszczenia skóry i oczu.**S – 26** – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.**S – 36/37/39** – nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne, okulary ochronne lub ochronę twarzy.**S – 45** – w razie awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – jeżeli to możliwe pokaż etykietkę**S – 60** – produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny.**PRZEPISY PRAWNE**

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
2. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (DZ.U. Nr 11, poz. 84 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (DZ.U. Nr 171 poz. 1666 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1278/2008 (GHS) – (art. 55, zał. VI, tab. 3.2).
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009r w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (DZ.U. Nr 53, poz. 439).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004r w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań (DZ.U. Nr 94, poz. 927).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004r w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci i wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 128 poz. 1348).
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004r w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (DZ.U. Nr 168, poz. 1762 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r o odpadach (DZ.U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 11 maja 2001r o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (DZ.U. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.).

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz.1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. Nr 112, poz. 1206).
12. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EEC w sprawie odpadów, Dyrektywa Rady Nr 91/689/EEC w sprawie odpadów niebezpiecznych, Decyzja komisji Nr 2000/532/EC z 3 maja 2000r podająca wykaz odpadów, OJ Nr L 226/3 z 6 września 2000r, wraz z decyzjami zmieniającymi.
13. Ustawa z dnia 28 października 2002r o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.).
14. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r w sprawie wejścia w życie zmian w załączniku A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r (DZ.U. Nr 27 poz. 162).
15. Przepisy ADR – stan prawny od 1 stycznia 2009r.
16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (DZ.U. Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r [w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych](#) (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86)
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególnie zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).
20. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu ośrodków toksykologicznych odpowiedzialnych za kontrolę zatruc produktami biobójczymi oraz podmiotów odpowiedzialnych za zgłaszanie zatruc (DZ.U. Nr 161, poz. 1143).
21. Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów.
22. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20 czerwca 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
23. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 551/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania załączników V i VI do tego rozporządzenia (odstępstwo dotyczące środków powierzchniowo czynnych).

16. INNE INFORMACJE**OPIS SYMBOLI I ZWROTÓW ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCYCH W POWYŻSZYCH PUNKTACH**

C – preparat żrący, Xn – preparat szkodliwy, Xi – preparat drażniący.

R – 22 – działa szkodliwie po połknięciu.

R – 35 – powoduje poważne oparzenia.

R – 36/37/38 – działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę.

KARTA CHARAKTERYSTYKI NIEBEZPIECZNEGO PREPARATU CHEMICZNEGO – NDO – AL 14 – 103H - CIP

- Wydanie z 01.08.2006
- Aktualizacja 24.11.2009
- Zaktualizowane punkty karty 1, 2, 5, 8, 15, 16

Dokonano przeglądu wszystkich działów Karty Charakterystyki zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

W pkt. 1 podano określony przepisami telefon alarmowy.

Zamieniono kolejność punktów 2 i 3 – zgodnie z zapisami zał. II do Rozporządzenia WE 1907/2006 z 18.12.2006r.

W pkt. 5 podano zasady postępowania na wypadek pożaru.

W pkt. 8 podano, wymaganą prawnie, podstawę prawną określającą dopuszczalne stężenie składnika preparatu w środowisku pracy.

W pkt. 15 podano obowiązujące polskie przepisy prawne oraz niektóre przepisy unijne.

NDO – AL 14/103H - CIP

Data wydania 01.08.2006

Data aktualizacji 24.XI.2009

Karta Charakterystyki Preparatu Niebezpiecznego jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13.11.2007 r. w sprawie kart charakterystyki (Dz. U. z 2007, Nr 215, poz.1588) oraz Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 - REACH

Punkty 15 i 16 otrzymały brzmienie zgodne z zapisami Zał. II do Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r (REACH).

TELEFONY ALARMOWE ZE WZGLĘDU NA PODZIAŁ TERYTORIALNY

Centrum Informacji Toksykologicznej I Klinika Chorób Wewnętrznych i Ostrych Zatrucí Akademia Medyczna w Gdańsku
(województwa: pomorskie, zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie)
Tel. + 48 58 349 28 31

Ośrodek informacji Toksykologicznej Klinika Toksykologii Collegium Medicum UJ, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. L. Rydygiera
(województwa: małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie)
Tel. + 48 12 646 87 06

Ośrodek informacji Toksykologicznej Oddział Toksykologii i Chorób Wewnętrznych ZOZ Poznań-Jeżyce Szpital im. Franciszka Raszei
(województwa: wielkopolskie, dolnośląskie, lubuskie, opolskie)
Tel. + 48 61 848 10 11

Biuro Informacji Toksykologicznej III Oddział Wewnętrzny z Pododdziałem Toksykologii Szpital Praski p.w. Przemienienia Pańskiego, Warszawa
(województwa: mazowiecki, łódzkie, podkarpackie, lubelskie)
Tel. + 48 22 619 66 54 wew. 1240

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Przepisy prawne przytoczone w pkt. 15 karty Zał. II do Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r (REACH). Poradnik przygotowany przez ekspertów austriackich w ramach projektu TRANSITION FACILITY 2004/016-829.02.01 – Przygotowanie do wdrożenia pakietu legislacyjnego REACH. Informacje Biura do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych, Głównego Inspektora Sanitarnego, Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, Instytutu Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego. Karta charakterystyki dystrybutora preparatu niebezpiecznego NDO - AL 14/103H – CIP.

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie preparatu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu NDO - AL 14/103H – CIP. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.* Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w punkcie 1 bez uprzedniej konsultacji z firmą **NORDEN Sp. z o.o.**

Opracowano w SPIN-DORADZTWO www.spin-doradztwo.pl dla **NORDEN Sp. z o.o.**